

Varhaiskasvatus on moniammatillista tiimityötä

Varhaiskasvatus on merkityksellinen osa lapsen oppimispolkua ja jokaisella lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksessa tehtävä työ on vaativaa moniammatillista työtä, jossa lapsen edun ensisijaisuuden on toteuduttava. Työn arvostuksen tulee näkyä varhaiskasvatuksen ammattilaisten palkkauksessa, moniammatillisuudessa sekä työhyvinvoinnissa.

Tehyn varhaiskasvatuksen tavoitteet

- Varhaiskasvatuksen henkilöstöpula on ratkaistava.
- Henkilöstömitoituksen laskentatapaa on muutettava – riittävä henkilöstö on taattava koko toiminta-ajaksi.
- Moniammatillisella yhteistyöllä päästään laadukkaaseen varhaiskasvatukseen.
- Lastenhoitajien osaamista tarvitaan – nykyinen henkilöstörakenne on säilytettävä alle 3-vuotiaiden ryhmissä.
- Vuorohoidon erityispiirteet on huomioitava lainsäädännössä.
- Lääkehoidon tulee olla turvallista.
- Riittävän kielitaidon vaatimus on saatava lainsäädäntöön.
- Täydennyskoulutus kuuluu kaikille ammattilaisille.
- Johtamisosaamista on lisättävä.
- Lapsen edun ensisijaisuuden tulee ohjata kaikkea päätöksentekoa ja toimintaa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstöpula on ratkaistava

Varhaiskasvatuksessa on kasvava henkilöstöpula, joka on ratkaistava kaikkien ammattiryhmien osalta. Työ varhaiskasvatuksessa vaatii ammatillista koulutusta ja osaamista. Palkkaus ja työolot on saatava tasolle, joka motivoi jatkamaan työssä ja joka houkuttelee nuoria alalle.

Henkilöstömitoituksen laskentatapaa on muutettava

Päiväkotien henkilöstömitoitusta on tarkasteltava ryhmäkohtaisesti ja siten että mitoitukseen lasketaan ainoastaan ryhmässä läsnä olevat kasvattajat. Nykyinen toimintatapa, jossa mitoitus lasketaan päiväkotikohtaisesti, heikentää varhaiskasvatuksen laatua ja vaikeuttaa laissa säädettyjen tavoitteiden saavuttamista sekä kuormittaa henkilöstöä.

Riittävät varahenkilöjärjestelmät ovat keino taata koko päiväksi riittävä henkilöstö ja samalla huolehtia henkilöstön jaksamisesta.

Moniammatillisella yhteistyöllä laadukkaaseen varhaiskasvatukseen

Hoito, kasvatus ja opetus nivoutuvat toisiinsa varhaiskasvatuksessa. Kaikkien ammattiryhmien osaamista hyödyntävä ja kunnioittava työyhteisö on varhaiskasvatuksen perusta. Jokaisen tulee voida tehdä koulutuksensa mukaista työtä eettisesti kestävällä tavalla.

Yhteiselle suunnittelulle on varattava aikaa. Lapsen edun toteutuminen ja laadukas varhaiskasvatus edellyttävät johtamisosaamisen vahvistamista. Myös työntekijöillä on oikeus ammattitaitoiseen ja oikeudenmukaiseen johtamiseen.

Lastenhoitajien osaamista tarvitaan

Uusi, varhaiskasvatuslakiin kirjattu henkilöstörakenne tulee voimaan 2030, minkä takia lastenhoitajien määrä vähenee merkittävästi.

Mitä pienemmistä lapsista on kyse, sitä suurempi on tarve lastenhoitajan ydinosaamiselle – hoidolle ja huolenpidolle. Lapsi tarvitsee opetuksen ja perustarpeista huolehtimisen lisäksi läsnäoloa, huomiota sekä kasvua tukevaa kannustusta ja ohjausta.

Lastenhoitajien määrän väheneminen johtaa myös terveydenhuollon ja lääkehoidon osaamisen vähenemiseen päiväkodeissa. Alle 3-vuotiaiden ryhmässä on välttämätöntä säilyttää nykyinen henkilöstörakenne eli kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja yksi varhaiskasvatuksen opettaja.

Vuorohoidon erityispiirteet on huomioitava lainsäädännössä

Vuorohoidon tarpeen jatkuvasti lisääntyessä on lainsäädännössä ja muussa päätöksenteossa huomioitava vuorohoidon erityispiirteet riittävän henkilöstömitoituksen ja laadukkaan varhaiskasvatuksen takaamiseksi.

Ympärivuorokautinen aukiolo ja vaihtelevat lapsimäärät asettavat monenlaisia haasteita työn organisoinnille. Suhdelukusäännöstä on pienennettävä ja sitä kautta myös ryhmäkokoja. Turvallinen lääkehoito ja lapsen tarvitseman tuen toteuttaminen on taattava lapsen koko varhaiskasvatuksessa olon ajan.

Lääkehoidon tulee olla turvallista

Lääkehoito on terveydenhuollon toimintaa myös varhaiskasvatuksessa. Turvallisen lääkehoidon perustana on riittävä lääkehoidon koulutus, perehdytys, tarvittava lisä- / täydennyskoulutus sekä jokaisen lääkehoitoa toteuttavan osaamisen varmistaminen. Ilman osaamisen varmistamista ei lääkehoitoa voi toteuttaa.

Riittävän kielitaidon vaatimus lainsäädäntöön

Kielellä on keskeinen merkitys lasten kehityksessä ja oppimisessa, vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä sekä identiteettien rakentumisessa ja yhteiskuntaan kuulumisessa.

Varhaiskasvatuksen tehtävä on vahvistaa lasten kielellisten taitojen ja valmiuksien sekä kielellisten identiteettien kehittymistä. Varhaiskasvatuksen henkilöstö toimii lapsille kielellisinä malleina. Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä tulee olla hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä kielitaito. Riittävän kielitaidon vaatimus tulee lisätä varhaiskasvatukseen.

Täydennyskoulutus kuuluu kaikille ammattilaisille

Varhaiskasvatustilaisissa säädetään, että varhaiskasvatuksen järjestäjän ja tuottajan on huolehdittava siitä, että varhaiskasvatuksen henkilöstö osallistuu riittävästi ammattitaitoa ylläpitävään ja kehittävään täydennyskoulutukseen. Kaikilla ammattiryhmillä on oltava yhtäläinen oikeus suunnitelmalliseen täydennyskoulutukseen.

Lapsen etu ja lapsivaikutusten arviointi

Lapsen oikeuksien sopimuksen mukaisesti on kaikessa päätöksenteossa otettava huomioon lapsen etu.

Lapsivaikutusten arviointi on työkalu, jonka avulla voidaan turvata ja valvoa lapsen edun toteutumista, tuoda esiin lasten oikeuksia ja vahvistaa lasten kuulemiseen ja osallistumiseen liittyviä käytäntöjä. Lapsivaikutusten arvioinnin tarkoituksena on varmistaa, että lapsen etua harkitaan kaikessa toiminnassa ja päätöksenteossa.